

DOBROGEA JUNĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. Dorobanților 17

ORGAN SEPTAMINAL AL TINERIMEI DOBROGENE

DIRECTOR - PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

Partidul noastră de guvernămînt

Chestiunea drepturilor politice

II

Cu ocaziunea aniversării de 25 ani de la anexarea Dobrogei chestiunea a fost adusă în discuție publică.

Presă liberală, exceptind «Observatorul», s'a pronunțat categoric contra acordării pentru moment a drepturilor politice Dobrogenilor, fără însă a discuta amănuntit considerațiunile ce au în vedere. D. Sturdza, cu ocaziunea unui banchet dat în orașul nostru a intrerupt în mod ostentativ pe d. general Năsturel, comandantul diviziei locale, care, în toastă, a căutat să releveze maturitatea politică a Dobrogenilor—ba chiar i-a aplicat și o pedeapsă disciplinară—și cu altă ocaziune, într-o convorbire, declară că avem în Dobrogea multe elemente strene, ea Rușii și Bulgari și aceștia având drepturi arătate cu mijloace strene în contra intereselor noastre.

Partidul junimist de sub șefia d-lui P. Carp, prin pana autori zată a d-lui T. Maiorescu, declară prin «Epoca» că desă nu împărtășește toate iluziile Dobrogenilor, totuși situația politică a României de astăzi reclamă depină unificare a Regatului cu județele sale din dreapta Dunării.

Partidul conservator acum un an, prin «La Roumanie», după ce susține că e sigur că timpul și-a făcut opera și că mulți oameni de bine socotesc indesulătoare assimilarea elementelor etnice strene din Dobrogea, totuși e necesar, pentru considerațiuni ce urmează a expune, ca celă două districte să nu formeze de către singură circumscripție electorală și că electorii colegiului 2-lea și al 3-lea, dacă nu chiar al celui dințil, să voteze în mal multe centre, în loc de a fi chemați într'un singur oraș, pentru a exercita dreptul lor de sufragiu. Se înțelege în deajuns adaogă citatul ziar — că trebuie o compensație între elementele de sud, române său complect români și cele de nord, care sunt mai puțin românizate sau chiar de loc.

Dintre ziarele independente «Universul» a păstrat cunoșcuta rezervă. «Adevărul» a profitat și de ocaziunea aceasta pentru a aduce înrimirile fostului cabinet Sturdza. Răposata „România” relevă complexitatea chestiunii și se pronunță favorabil

celor care reclamă suprimarea regimului excepțional. «Cronica» arăta, că considerațiunea ce s-ar opune acordării drepturilor politice Dobrogenilor ar fi masa considerabilă de Slavi și posibilitatea creării unei stări analoage de lăruiri cu cea din Basarabia, pe timpul scurt cind se regăsea sub stăpînirea noastră.

In numărul viitor mă voi ocupa de angajamentul formal luat în ultimul timp de partidul actual de la putere.

S.

Chestionarea analizării cafelei importate prin vama Constanță.

In anul 1903 s'a importat prin vama Constanță o cantitate de peste 280.000 Kilograme de cafea, ceea ce probează că articolele acesta dă naștere la tranzacțiuni pe piață noastră.

În nefericire, însă, comerțul de cafea în Constanță este supus în momentul de față la o grea încercare, din cauza unei măsuri luată de către Direcția Vămiilor, măsură care a produs nemijămuriri toate accentuate printre comercianții de coloniale din localitate. Iată despre ce este vorba.

Se observa în timpul din urmă că se importă în țară, din Italia mai ales, cantități însemnante de cafea vopsită. Cum însă primirea în consecință a unui asemenea articol, se facea în detrimentul sănătății publice, Direcția Vămiilor, în urma avizului Serviciului Sanitar superior, a lăsat următoarele măsuri:

1). Nu permite importul *partidelor mari de cafea* până ce medicul portului, care va trebui să fie înștiințat la timp nu va lua probă și le va trimite celul mai apropiat Institut de chimie al statului (la însă București) spre analizare. Importul nu se poate face de către pe baza avizului favorabil al Institutului de chimie, care a analizat moșta.

2). Când s-ar prezenta spre importare *partide mici de cafea*, modul de procedare se lasă la aprecierea vămelii. Dacă vama bănuește că marfa este văpsită, atunci ea este (înțuită să nu o libereze până ce mai întâi nu va trimite o moștră unică din cele două Institut de Chimie și nu va primi avizul favorabil de import. Dacă din contra, găsește că productul este natural, vama este autorizată să-i dea drumul.

Să hotărât, apoi, ca aceste măsuri sanitare să se aplique și ceaiurilor.

Măsura în sine este bună, nu însă încapse în doială. De către, prin modul ei de aplicare cauzează pagube însemnante comercianților de coloniale, în special celora din Constanță.

Inconvenientul provine de acolo că trebuie să se trimită la București mostrele spre analizare. Din această cauză, rezultatul este așteptat săptămână întregă și faptul constituie un mare prejudiciu pentru importatori, mai întâi, pentru că, în așteptarea rezultatului analizei, ei sunt nevoiți să plătească taxe foarte mari ca magazinagii pentru marfa depozitată în magazinele vămelii; al doilea, pentru că marfa se poate strica, astăndu-se depozitată în apropierea altor mărfuri cu mirosluri neplăcute, și cafeaua, precum se știe, este foarte mult expusă în asemenea

stricării; al treilea în sfîrșit, pentru că atât prețul cafelei el și cel ceaiului variază foarte mult dintr-o zi în altă.

Toate aceste neajunsuri ar fi într-o crăte, dacă să luă înăudiu că analiza să se facă în localitate. Aceasta să ar putea face foarte bine, pentru că în Constanță există un laborator de chimie, recunoscut de altfel și de Ministerul de Interne și de cel Finanțe. Si cum la acest laborator se trimet din partea vămelispre analizare diferite alimente și băuturi, tot așa să ar putea analiza și cafeaua și ceaiul.

Apoi la Galați, Brăila, Ploiești, Iași și Craiova, pe căt și în cafelele și ceaiurile sunt analizate în oraș, a laboratorul vămelor. Cu atât mai și neințeleas este prin urmare măsura ce se aplică numai la Constanța în asemenea cazuri.

Comerțanții noștri de coloniale au depus în această privință, plingere la Camera de Comerț din localitate, care găsind-o intemeiată a intervenit locul în drept spre a se lăsa, cit mai în grabă, măsuri pentru remedierea răului.

In urma acestei intervenții, Di-ecținea generală a Vămiilor a cerut din nou avizul Serviciului Sanitar. Dar Direcția acestui serviciu s'a pronunțat contra facerii analizei la Constanță, pe motivul că incărările de expertize vămale, din punctul de vedere tehnic, prezintă dificultăți care pot fi învinute numai prin pregătirea suficientă a persoanel ce le execută și prin dispunerea de aparate și literatură, lăcru ce li se poate în cele mai multe cazuri bucuriilor vămale său localităților unde se găsesc. Recunoaște că toate acestea că plingerile comercianților sunt intemeiate și opinioarea că mărfurile ce sunt ținute în magazin, din cauza controlului sanitar, să nu fie supuse la plata magazinului fapt de care Ministerul de finanțe însă nu voia să țină seama.

Aci stă lucrurile de-o cam-dată. Noi găsim că s'regătăbil din toate punctele de vedere că se pun astfel de pedici comerțului pe motive de natura celor invocate mai sus. Căci, în definitiv, ce sunt de vîză negustorii dacă serviciul sanitar găsește că laboratorul de chimie din localitate nu este înzestrat cu tot ce trebuie pentru facerea analizei în condiții cit mai bune? Si dacă așa este, de ce nu se înființăză atunci un laborator de chimie în regulă?

Necesașă este unui asemenea laborator, într-un loc ca Constanța, nu se mai discută, și cu toate acestea pînă în prezent nimic nu s'a gîndit la înființarea sa. Iată dar un alt mare neajuns, pe lîngă multi aițele de cărui suferă portul nostru, pețră care se fac atîtea și atîtei sacrificii.

No facem ecoul comercianților de coloniale din Constanța și cerem, său să se permită facerea analizării cafelei în oraș, său dacă nu să se scutescă de magazinagii cafeaua, pe timpul cit durează analizarea ei la București.

Un apărător al Comerțului.

Rezultatul alegerilor de Senat

La Colegiul I de senat au răușit: 42 guvernamental și 11 opozanți, fiind și 7 balotage.

La Colegiul II: 47 guvernamental și 3 opozanți. Nică un balotag.

Anunțăm cu o deosebită placere logodna grăjoasă domnișoare Marie Elise Sandrea, din Tecuci, cu excelentul și simpateticul nostru amic, Dr. Gheorghe V. Danu.

Felicitațile noastre cele mai cordiale.

Proprietatea Imobiliara Rurală

DEPOSEDĂRILE DE PÂMINT din Dobrogea

XXIV. Cele patru categorii de absență.
Să treacem acum la obligațiunea generală, aceea că toți ce vor a reîntra în posesiunea pămîntului de care au fost deposedați în 1903, în termen de 6 luni, de la 1 Aprilie 1904, să se stabilească la comunele în care au aceste pămînturi.

Aci vom deosebi patru categorii de absență de la comunele, în care și-au pămîntul.

Primii, acei care și-au strămutat domiciliul într'ală comună rurală din județ, sau provincie, continuând a se ocupa cu cultura pămîntului.

Acești oameni n'au optat pentru altă comună, de către în schimbul unor condiții mai avantajoase pentru agoniașirea pînzel negre de toate zilele — și după ce și-au făcut convingerea, că localitatea în care și-au petecul de pămînt, nu-l poate hrăni. De bine nu fugă nimene! — e pe lîngă mintea omului. Si a-i prohibi de la aceasta, ar însemna să pingărești și înțintă drept de libertate individuală și proprie inițiativă — principii care constituie talismanul epocii noastre.

Animat de aceste sentimente, nici legiuitorul din 1882, nici cel din 1889, nu a supus pe proprietarul lotului mare sau mic unei asemenea restricții. A obliga deci pe improprietățile în baza citadelor legi, ca să stea legat de locul, care nu e în stare de a produce cele necesare existenței sale, ar fi să comită o flagrantă călcare de lege.

Ni s'ar putea arăta un text de lege existent, în baza căruia cu atîta emfază să a luat această dispoziție?

Principiul *gleba adstrictus* a fost înmormînat o dată cu feudalismul!

A doa categorie de absență e formată din fetele măritate după soț din alte comune, care a trebuit să-și urmeze soții — stăpîne pe acele parcele, fie în baza actelor dotale, fie în virtutea dreptului de sezină, fie în urma unei hotăriri judecătoare, aici trecut ca moștenitoare, plătind chiar taxele de înregistrare impuse de legea timbrului.

Acestea, în baza considerațiunilor dezvoltate la prima categorie de absență sunt și trebuie să rămînă proprietare absolute pe parcelele lor.

In favoarea acestor două categorii se mai poate aduce și argumentul, că, el continuind a se ocupa cu cultura pămîntului, tendința legiuitorului nu a fost cătuș de puțin depășită.

In a treia categorie intră preotii și învățătorii.

Aceștia, fie feori de alocutorilor indigeni, fie stabiliți de mult în aceasta provincie, aveau fiecare pe numele lor cîte un lot, primii în localitățile natale, secunzii în satele unde se instalașeră pentru prima oară.

S'a întimplat însă ca primii să fie numiți la catedre sau biserici din alte localități, de către aceleia în care văzuseră lumina zilei și să avea pe petecul de pămînt; cel-alții să fie mutați, fie prin consumămint, fie în interes de serviciu, într'alte comune de către aceleia, în care se stabiliseră pentru prima oară și unde ceruseră și dobîndiseră pămînt.

In ce poziție penibilă pune dis-

punctajelor lăsată acordată de abiașnici și apoi într-o postă și potrivit de poliție?

Așa se vede, că se procedează cu grijă, căci se interesă, și cu că, între cîndăriile fundamentale, pe care urmărește să le ridice suficiență trăiesc și interești al României de mai mult.

Răbdare și discutări a patru categorii de abiașnici, căci, remunțind la cultura pămîntului, adămărișăpăt o altă cîndărie în tre-o comună urbană.

In decizia Ministerială Nr. 36841, din 1888, găsim că *pămînturile statului din Dobrogea se pot vinde în bucurie de 10 la 100 hectare atât în cîndăriile din comuni, cît și pe doar ce altă parte a judecătării (Art. 2 al. 6).*

Iar mai jos (art. 4) «*Laturile răzădate la acei ce sunt străini de comunitate vor măsura și delimita mai la o parte de rău satului și izlașul comunei.*

Vedeați așa dar, că, după ce nu se spune, că se poate da pămînt la cîndări din ori-ce altă parte a țării, înălținim o clasă de proprietari străini de comună, mai puțin privilegiati de cit locuitorii așteptați acolo.

Dar nu e numai asta.

Art. 17 din legea pentru instrâinarea bunurilor Statului din 1898 sună... *după îndestularea acestora, (a cultivatorilor de pămînt) laturile răzădate vor distribui sau trage la sorți între ce-lăipători. Cu alte cuvinte, legea admite în principiu și alti proprietari de pămînt de către agricultorii propriu zisii.*

Fără însă a înzista asupra acestui text precis de lege permite-nu-se să aducem discuțiuninea pe un alt teren.

In țără la noi, ca aproape pretutindeni, populația se poate repartiza în trei mari pături sau straturi sociale (nu zicem clase, căci am ești din spiritul constituui noastre). Si anume: pătura dominantă, sau dacă voiu, aristocrația - în acceptia modernă a cuvintului - pătura mijlocie, burgheză sau negustorească și stratul de jos, țărănească, talpa țării.

In ce condiții se prezintă fiecare din aceste pături la noi?

Prima, care conduce destinele țării, de și impiestriță cu elemente eterogene, totuși formează astăzi o masă compactă - acestea din urmă contindu-se cu elementul autohton.

Secunda, în majoritate zdrobitoare compusă din străini și cu un coefficient puternic din elementul cel mai puțin dispus și accesibil de assimilare, Evrei.

A treia pătură, în fine, acea țărănească, elementul de pur singe.

Pătura dominantă, prin felul ei de trai, este expusă mai mult de către oricare alta la o degenerare mai intensă. Ea are nevoie absolută deci de a-și regenera singele cu elemente noi, viu-gurose și pe care nu își le pote recruda, de către din stratul cu care e în imediat contact, stratul de mijloc. Condițiile însă în care se prezintă aceasta pătură ne ar duc fatalmente, peste un viitor nu tocmai departat, la deplorabila stare de lucruri din Ungaria, cu o aristocrație eminentamente filosemită, dacă nu chiar pur semită. Examinați la noi un moment efectele contactului numal, ea să aveți o imagine cît de palidă de efectele mai mult de către dezastroase și înfricoșătoare ale unei incrușiri eventuale.

O rațiune de stat bine concepută, o politică solidă, sistematică și a priori românească, dictează așa dar croirea unui făgăș, prin care țărani, elementul de pur singe, să se poată strecuă în stratul de mijloc, ca de aci, venind în contact mai intim cu pătura dominantă, să-și dea posibilitatea de a-și primeni și fortifica singele cu elemente sănătoase și regenerătoare.

Sistemul acesta îl privim ca cel mai salutar și în consecință, ori-ce stințări adusă acestui mers evolutiv, o soartă de condamnată și protivnică propărirei naționale.

Ajungând aici odată, să căutăm a apări concluziunea de mai sus cu tema, ce ne am propus a dezvoltă. Se va obiecta: Bine dar țărani parvenind să pătrundă în pătura negustorească, intră cît și mai de de trebuință petecul de pămînt? O da, îl e necesar, absolut necesar, pentru un motiv de înaltă ordine și pe care îl exprimăm cu următoarele cuvinte simple: «*Pentru ca*

șă nu vă lăsați și, că a place de la rosturile propriei.

A cînd un coleg o dată, o fîră sărată, sălătită, împasită în apărări de tot ce se petrece în jurul-i, cîndu-i cu greu i-ai fi pătrunz falmele înimii și ale cîngelului, așa că de multe ori - n-am să învadă de cînd se astăzi ne mai constituind un testimoniu domn de încredere - îi puștem în discuție originea și puritatea sentimentelor. Mi-a fost însă dat, să vă pe ouăl acesta capabil de un sacrificiu, care nu și găsea explicarea de către un complex de sentimente de milă, de caritate și fibură pentru omul de la țară.

Sunt strănești de răzăși - mi-a tis și petecul de pămînt ce mi-a rămas moștenire, nu mă lasă să uit pe aceia, printre care se prenumără părțile mele!

Petecul de pămînt era combustibilul, care întreținea atât de vie și nealterată flacără acea sfintă, dătătoare de viață pentru el și pentru neam.

CONST. N. GARRY.

(V. urm.)

Trei Grații

De mult nu eșise în lume Linguisarea. Închisă în odăia ei de lucru, și-a frântătat mult timp creerile, cum ar putea face mai bine, ca să nu fie observată de lume. În fine, sătulă de monotonie căsuță slab luminată, își potrivă cu îngrijire hainele pe ea, și trase valul pe față, spre a-și ascunde ochii plini de șiretenie, și porni.

Era cald. Si copila veselă, pe care o iubeam atât de mult, ieșise în grădină la umbra drăguțul girbovit de vremi. Ea cosea o năframa albă. Se gîndeau, cum m'ar putea face să o iubesc mai mult.

Nu știa, că în naivitatea-1 dulce îml era mai dragă de către lumina soarelui, în simplitatea, ce i-o dedea natura măreță, în care să născuse și fermea prin chipu-i blajin, prim „căptășii” linistită și plină de foc.

Ajută-mi!, zise ea Linguisirei.

Iar Linguisarea nu pregetă. Se aproape de copilă, îi netezi părul, îi sărătă fruntea albă și-i întinse cupa vrăjitorii cu nectarul, ce poleștește suflatul cu prefață. II aduse laudă:

Ochii ei nu sunt, buzele tale-s fragede și dulci ca ambrozia, ce o beau Zei în Olimp; părul tău întrее pe al Cosinzenel, în care rechină cintă o floare fermecată. Glasul tău e domol și dulce. Folosește-te de dururile tale!

Si copila veni lingă mine.

Dar ohii ei pierduseră focul, glasul nu mai era al ei, mișcările silite. O mină nevăzută i le răpise toate.

- Tu ești?

* * *

In odaia ei candelă arde la icoana Prea-Sfintei. Si copila se subiștă de neodihină. I se pare, că e îngălată. Ce de ginduri o străbat! El o ută. Cine-i va da ajutor să-și recapete piardută el comoară?

Atunci din intuneric se desprinse Perfidia ce-și schimbă feță, așa de repede. O învăță arta de a schimba, ce dictează suflatul. Dete gurei ei vorbe amăgitoare și creerul ei cugetă ascunse. O învăță să surdă pe fură. Ochii ei mari și limpezi îi mici, îi turbură și pe fruntea ei de narmă săpă semnul adinc al neincederii și al cercetării îspătitoare.

Copila se apropie din nou la mine:

- Nu mă iubești!

- De ce mă pui la incercare?

* * *

Si ea se duse. Iar eu mă nunceam să înțeleg, ce a putut schinba un suflat atât de curat? Si nu puteam. Si o căutam ca pe un Sol venit din cer, să-mi lumineze calea vești, să stingă amaru-mi din suftet să dea avint și aripă de purpură viscoar mele.

In calea ei o întîlni Trădarea.

Trădarea haină și fără de rușine. Ea o întimpină pe copilă și risu-i demonice, scînteie din ochii-i și singe și hohot un hohot drăcesc.

- Nebuno! El e sărac. Nu aș nimic, de către cîntecul lui trist.

Vino cu mine. Ti-o să te morile lumel. Pe sinul tău voi pune brili-

antele cele mai mai bogate regale, la gîndul tau salbă ce va străbate ca stelele cerului și haimătă împărătește voi astăzi pe universul tău? Te voi purta pe valurile ușoare ale mărit, vedea-rei pără neînțesute și tineri trăindură te vor fermea prin cîntecul lor. Cel mai alături va fi și tău și închei te vor urma în haine negre de mătase. Te vor invida reie de o sănătate une.

Al tău se vor putea înălță. Uitați.

Si copila ascunsă de Trădare.

Ea nu știam de nimică din toate acestea și o cîndută ca pe un Soi venit din ceruri, să-mi luminese viață...

M. JUSTIN.

PORTUL CONSTANȚA

VII

Inconveniente și neajunsuri

Ne vom ocupa în acest număr de inconveniente și neajunsurile ce întîmpină operațiunile de export în general și comercial de cereale în special.

Unul din neajunsurile cele mai mari ale comerțului de cereale, este fără îndoială, acel al modului primitiv în care se fac înălțările de cereale în portul Constanță.

Chenile actuale la care se fac înălțările cerealelor în vapoare fiind împroprietă nuor asemenea operațiunii nefiind destinate pentru aceasta, înălțarea nu se face în bune condiții, lipsind în principal prindări.

Pagnoanele ce se cauzează din această cauză sunt foarte apreciabile prin risipa de produse și cheltuielile mari ce necesită acest mod primitiv de înălțare prin ajutorul hamalilor.

Incontestabil însă că prin construirea elevatoarelor și silosurilor, cari vor costa 18.000.000 lei (după evaluării făcute cînd s'au cerut creditele necesare) și cu înăsnirile ce cuprind planul de construcție al portului, — pentru comerțul de cereale — exportul acestor produse va fi și o desvoltare foarte mare și neajunsul modular actual de înălțare, va fi aproape absolut înălțat.

Al doilea neajuns important al comerțului de cereale este lipsa unor magazi proprii și suficiente pentru depozitarea produselor destinate pentru export.

Cătova măzile provizori, absolul improprii construite actualmente pe platforme existente sunt departe de a fi utile, atât din cauză prea costisitoare locațiunii plătite statului, că și din cauză nepracticitatea lor.

Prin faptul că lucrările de execuție ale marelui dig dinspre larg nu au tîst înălțare complete terminată magaziile construite pe platformă cuprinsă între dig și un cheiul paralel sunt veșnic expuse la intemperi.

Valurile ridicătoare de o puternică furtună în toamna anului expirat, au trecut peste digul de gardă, la adăpostul căruia se adă construite magaziile, inundându-le, avariind corilele depuse în ele și producând astfel pagube foarte însemnante atât pentru Stat cît și pentru comercianți.

Mulți exportatori în lipsa de magazi depun mărfurile pe platforme în stive plătind Statului o taxă relativ foarte mare de 0,10% pe suprafață de 1 m² per termen de 10 zile, având primele 3 zile libere și nesupuse la nișă o taxă. Depunerea însă sub cerul liber a cerealelor, cu toate că tot-d'auna se acoperă cu mușamale impermeabile, nu le poate completa apă de ploaie mai abundente.

Faptul că pe actualele linii necomplete și insuficiente pentru un rulaj zilnic mai mare de 300 vagoane, cifră maximă — face cîte o dată cind aglomerarea de vapoare e mai mare să se resimtă foarte mult lipsa de vagoane. Dispozitivul liniilor și modul cum se fac manevrele nu corespund cîteva de puțin cerințelor comerciului, fie pentru exportul cerealelor, fie pentru importul lor.

Po lingă cauzele enumerate dacă vom adăuga încă și numeroasele și cînele ce se fac comercianților de agentii administrației căilor ferate, ușor ne putem închipui pagubele ce se cauzează prin distribuirea vagoanelor cu întâzieri foarte mari, și importanță neajunsul lipsit de vagone. Raul acesta are posibilitate de a fi curmat prin măsuri și pedepse severe personalului inferior, care dintr-un motiv lesne de înțeles, uită că serviciul ce are și obliga de a face cîte de mari înlesniri comerțului

și nu face cîteva ca să nu-și pună pieptul. Asociațiile importante și în administrație C. P. R. ar reuși să facă, cînd de administrație poată de către cîteva măsuri de organizare a operărilor lor să devină. Să nu să poată să fie pagubitoră pentru cîntec, pe altă suță și de pără înălțării care pentru noi din cauza noastră sunt înălțării importante instituțional și României.

I. G. Fădărău

București 9 Februarie 1905.

Asociațiile țărănești și băncile populare.

Asociațiile țărănești, sunt înălțările altor, pentru a-și vinde produsele în comun. Începutul acestor fericite întreprinderi se datorează colegiului nostru V. Morărescu din Vlașca. Fostul Ministrul al Instrucției și publice și totușine voitorii poporului au salutat cu entuziasmul acestor idee, care acum e pe cale de a se generaliza în toată țara, prin înălțarea date cătorăva înălțători, ca să propage ideea asociațiunilor. Stimați mei colegi cunosc din publicațiunile existente, întregul modul de urmat spre a se constitui o astfel de asociație (Jurnalul societății centrale agricole No. 2 din 15 Ianuarie 1903).

Po de hîrtă parte, acei cari adă pînă în urmărl la atîta și atîta reforme salutare, care au făcut băncile populare drept ce nu îi se poate contesta, vor și să se astăză dată a duce această urză, de bine economic, la bun sfîrșit.

Gîndul meu însă, cînd am inceput să scriu acest articol, a fost să-mi arăt modestele mele păreri cu privire la formarea asociațiunilor țărănești. În judecătuș.

Nu trebuie ca noi să aşteptăm că cel 3 sau 4 înălțători delegați de la Onor. Minister pentru a generaliza ideia asociațiunilor în toată țara, să ajungă pînă a umbra din sat în sat; căci ar fi un lucru prea greu și ar reclama timp mult. Noi, fiecare în cercul nostru de activitate, să luptăm pentru răspândirea ideei.

Găsesc de cuvîntă a declară, că nicăieri, asociațiile țărănești, n-ar aduce mai mult folos, ca în judecătuș Constanța și Tulcea.

Aici locuitorii, prin dărmicia excepțională a guvernelor, au căpătat pînă în suficiență de cultură.

In așa condiții și natural ca sătenii judecătușului nostru vor avea produse mai multe și mai variate, ca țărani din patria numă. Cît n-ar căștiga ei, vinzînd acele produse în comun?

Apoi, dacă nu mă năș, aici cu toată intinderea arăturilor, mi-se pare că au rămas izlazuri mai multe, unde vacile se pot hrăni mai bine producind lapte mai mult, asemenea și oile; și derivatele laptelei pot înca cu succes forma obiectul unei asociații.

Apoi păsările și oule mai ales printre populațiunea eterogenă (Tătaril sunt buni crescători de păsări) ar putea să constituie motivul unei asociații țărănești.

mai bineșilor populare să întrevie cu capitalul lor și să avansese sumele necesare sătenilor pentru producția parcurii noilelor lor urgente.

Cu modul acesta, încercarea, care mai în totalitatea este grea, se șurează, și instituțiunile noastre politice își va lău mersul înainte aducând servicii immense economiei noastre naționale.

Papa Papadopol,
Invățător

O lămurișoare de la P. Grigorescu

Trec peste explozarea nervosității D-tale și să nu complicez în articolul meu „Evoluția presei în Dobrogea” publicat în Nr. 7 al Dobrogei Jună.

In sus zisul articol am discutat supra preset și numai de istoria gazetelor D-tale nu mă ocupam cu atât mai puțin de D-ta. E vorba de presă și dacă pentru D-ta n'au existat de cît 2 gazete adică Constanța și Farul, apoi să-mi dai văsăt cred că nu te ai ocupat de loc de presă dobrogăiană, căci numai în orașul nostru aș mai existat încă 4 organe cu o durată scurtă, dar aș existat, și dacă am afirmat că directorul vre unuia a urmărit vre un principiu, de căpătănaș, și că a facută publicaționea, deși incasase abonamente, apoi am făcut-o în cunoștință de cauză — căci eu am cunoscut și am văzut asemenea lumeri de care D-ta ești innocent.

Dar de co tomai D-ta te ai formalizat, la cîtrearea articolului amintit — când nu m'am gîndit la D-ta?!

Po vremuri am colaborat și eu la Constanța și erau simpatice. Acum mă întreb: do unde atîta paron din partea D-tale contra mea?

Ca încheiere: iști dău precaderea în materie de gazetărie, dar educația să nu ne o facă prin cuvinte nepotrivite, călă determină sădarea prestigiului între oamenii de cunoscere. Aceasta și în respectul presel și a stimel ce ne datorăm unul altuia.

Petru Vulcan.

MULTUMIRE

Sub semnatul Hristu Costea, din Constanța, aduc cu recunoștință mulțumirile mele d-lui Doctor Marinescu-Sadoveanu din acest oraș, care mi-a salvat viață.

Îmbolăvîn u-mă de apendicită lombardă, am fost operat cu succes de d-sa; și grăție științei, zelului și îngrijirei D-sale, astăzi mă pot bucura de toată sănătatea.

HRISTU COSTEA
firma „La trei frajă”
1905. Februarie 10.

CARTEUL URUI POSAC

ACTUALITATI

Cuvânt pe cartea de măduză. Veri redusă se duc

Veri, cum vapoarele se duc
Reynolds, Penarth și York of D.

Se duc, dispăr la horizont
Să ieș din Post și ieș din Post.

Se duc Englejl, nu mai vin...
Pe mese la „Splendid” nu-i vin.
Cite-o cafea doar, cite-un ceai...
Tral cu vîtral, tral cu vîtral!

Cucossa Lina la bufet,
Inchisă ca ’ntr-un parapet,
Privește fetele cu jind,
Berberosind, borborosind

Ildii constatați — cioè să-i facă! —
Că ’n fundul chetel nu-s pitaci.
Modesta Zetty după „See”
Sughite ’n sec, sughite ’n sec.

...Veri cum vapoarele se duc,
Reynolds, Penarth și York of Duk,
Se duc Englejl nu mai vin
Cind mai bine vin, cind mai bine vin!

SAROGLU.

INFORMATIUNI

Consiliul Județean va fi convocat în ziua de 5 Martie spre a delibera asupra mal-multor cestui.

In urma anchetei făcute de Dl. Controlor Niculescu s'au constatat la Circens, VII-a fiscală, Sulina, falșuri și lipsă de banii în sarcina agentului fiscal Grigorie Crețu care a fost și depus.

Lipsurile ating suma de 1250 lei.

Găzărul Vasile Zmărdan venind din Turtoman, cu o sanie în dreptul satului Azizea, a fost ajuns de trenul accelerat, care i-a sfărămat sania și omorit un cal.

In Marginea satului Palaz s'a găsit cadavrul locuitorului Grigore Andrei, probabil apucat de viscolul din zilele trecute. Nenorocitul Grigore și-a găsit moartea.

Noul vapor al serv. M. Român „România” va sosi săptămîna viitoare în portul nostru, sub comanda D-lui Major Atanasiu.

Am lăsat să dău răspunsul amicului nostru Mamut Celebi, la scrisoarea de adeziune ce mi-a trimis, după ce se va termina seria de articole ce am inceput,

asupra Partidului noastră de guvernămînt și cheamării drepturilor politice. Asașa, ca să nu repetăm unele lucruri

Cunoșterea luptător al caselor Macedoniei, Dl. Tăscă G. Dabo, vice președinte al Camerei de Comerț și Consilier Comunal, a fost decorat cu ordinul Coroana României.

Rugăm pe confratele noștri Propaganda, să bine-vioiască a ne cîea atunci cînd reproduce articole intregi din ziarul nostru. E o datorie elementară — credem.

Comitetul constituit spre a veni în ajutorul veteranilor și căranilor lipsiți din acest județ, a strins în intervalul de șase zile aproape zeapte mit de leu.

D. Prefect al județului nostru lipsind din orăz am lăsat să ne ocupăm în unuărul rîitor de biserică ce se construiește la Aninaolechioi.

In numărul viitor ne vom ocura de porumbul venit din La Plata și în special de recepțiunea lui.

Trupa lirică de opere, de sub conducerea d-lui Bărcănescu și cu concursul primădonel Margareta Dan și d-șoarei Aura Mihăilescu urmează cu succes reprezentăriile sale.

Miercuri 17 curent, se va juca după carcerul publicului pentru a doua oară *Felicia dulce*, în beneficiul d-șoarei Aura Mihăilescu.

Căpătănia portului neînțind seamă de faptul că aglomerarea de vapoare și prea mare și că linia de drum de fier a fost înăpeită, a dispus să se descase zilnic o cantitate de 450 tone de porumb de la Platta.

Importatorii său adresă o plingere ministerului de externe prin care arată că, din cauza lipselii de vagoane neputindu-se expedia repede cerealele ce se atârnă și cădătoarele pe cheiul, ei sunt expuși la pagubele colosale din cauza intemperiilor și că cerut ca deschiderea să se reducă la 300 tone zilnice.

In același timp Camera de comerț a intervenit pe lingă direcția C. F. R. ca să se transmită un număr mai mare de vagoane destinate la transportarea porumbului.

PREFECTURA JUD. CONSTANȚA

PUBLICIUNE

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 12 Martie a. c., se va ține licitație publică, spre a se da în antrepriză

în total său în parte cunoscutea banchile următoare:

1). Spitalul privat întreprindere a 380 m. c. în județ la varioru Agigea, pentru înzestrarea spitalului Constanța-Mangalia, lumeră evaluată după deviză la suma de leu 4500.

2). Aprovisionarea pe la întreprinderea a 2000 m. c. petrie din cariera Slatina, pentru construirea și întreținerea postelii Pazarul-Ester-Carsarușul, lumeră evaluată după deviză la suma de leu 4500.

3). Extracția și spartul cu concursul județului prin întreprindere a 2000 m. c. petrie în cariera Mahometea, necesară pentru construirea postelii Topraș-Neamț și Osmanfa-Hăzilești, lumeră evaluată după deviză la suma de leu 17200.

4). Aprovisionarea pe la întreprinderea a 2000 m. c. petrie din cariera Urziceni necesară pentru întreținerea și construirea postelii Agigea-Techirghiol-Gheringea, lumeră evaluată după deviză la suma de leu 4500.

Ofertele vor fi sigilate și se vor prezenta în ciștigătoare și la orele 4 p. m. începînd cu garanția provizorie de 4%, din suma prevăzută în deviză.

Supra-oferte nu se primește. Proiectele se pot vedea în campanie, serviciul județean ce începește de la 15 Februarie curent.

Dispozițiunile art. 72-83 din legătușă stabilitățile publice și art. 96 din legătușă meserilor sunt aplicabile la emisiile licitațiunilor.

Proiect, C. Pariana. Acordat în 9 februarie 1905.

Rugăm cu înzistență pe cărora noștri să bine-vioiască a ne cîdea costul abonamentului.

DOBROGEA JUNĂ

CUPON 270. 4

Foia Ziarului „Dobrogea Jună”

PAN WOODYJOWSKI
ROMAN ISTORIC
de
HENRYK SENKIEWICZ

I

Era o frumoasă zi de toamnă. Domnul Andrei Kmiecic ședea în kioscul din grădină și sorbea din hidromelul său de după amezează, privind, prin frunzele hameiului sălbătice ce imbrăcea kioscul, la soția lui care se plimba pe aleea din față. Femeia era frumoasă din cale afară, chipul blond, o privire duioasă și liniștită și dădea expresia unei frumuseți aproape ingerești; umbra înceță și grațios ca o ființă serioasă și plină de bine-cuvintarea dumneișiesc. Domnul Kmiecic o privia tare amorezat căci mult și era dragă femeia. Dehîl o urmăria în tot locul așa cum amezează căinile pe stăpânlul lui ubit, iar din timp în timp, un suris de multumire și mindrie îi apărea pe buze căci se simția fericit la vederea ei. În grădină și în atmosferă era un armec și o liniște patriarhală. Nu se zua alt zgromot de căci acel al fructelor răscoapte ce se prăvăliau din timp pe jos; vremea frumoasă se zusea de-a-binele, soarele cu toate că ardea cu aceiași vigoare ca în lu-

nile trecute, totuși razele lui luminoase și strălucitoare se reflectau cu putere în merele înroșite și prunele acoperite de brumă, ascunse printre frunzele cenușii.

Se poate că liniștea acea, grația și frumusețea naturei co-l inconjură, umpluse sufletul! Domnul Kmiecic de bucurie și multumire, căci ochii pare că-i rideau din ce în ce mai mult și la un moment dat—după ce mai sorbi din pahar—zise soției sale:

— Olenka, ia vin' la mine! Am să-ți spun ceva.

— Numai de n'ar fi vr'un lucru care să-mi producă neplăcere.

Pe Dumnezeul meu, nu! Aproape-te...

Zicind aceasta, îi coprinse mijlocul și și apropiile gura de căpușorul ei blond, șoptind:

— Dacă o și fi flăcău să-l botezăm Mihai.

Dinsa intorcind obrazul puțin înroșit șopti la rindu-l.

— Vezi! Ne înțeleserăm doară, că va fi Herakliusz.

— Ei bine așa-l dar și... pentru amintirea prietenului Wolodyjowski!

— Nu suntem oare datori să ținem seamă mai presus de toate de memoria bunicului?

— Și a bine făcătorul meu.... Hm! așa-L. Bine! Șie cum zici, dar celui d'al doilea îi vom zice—Mihai, nu se poate alt-fel!.. Aci Olenka sculindu-se încercă să se desfacă de minele Dom-

nul Kmiecic dar acesta o strinse mai tare la piept și începuse să o sărute pe gură pe ochi, pe brazi, zicind:

— Ingerașul meu! Avere mea! Copilul meu iubit!...

Ce vrei! Strigă d'odată Domnul Kmiecic, către argatul din curte care se apropia de căpătorul nevestei.

— A sosit Domnul Charlamp și așteaptă sus! răspunse argatul.

— Da iată-l și pe el! Zise Domnul Andrei la vedere bărbatul ce se apropia de dânsil; ia priviți-l, dragă Doamne cum a cărunit omul nostru!

Salutare, iubite tovarășe, bine ai venit iubite camarade! și se repezi pe alei spre Domnul Charlamp cu brațele deschise.

Domnul Charlamp făcu întii o reverență respectuoasă Doamnelui Kmiecic, pe care o cunoștea de la Curtea Wołodyjowski de Wilno unde o văzuse ca fată Adesca ori aplecat enormele lui mustăți către mănușita ei și în urmă aruncindu-se în brațele prietenului începă susine și să plingă.

— Pentru Dumnezeu ce-l este? strigă plin de mirare gazda.

— Pe unul l'a bucurat Dumnezeu—zise Charlamp—pe altul l'a lăsat în dureri și suferințe. Cauza durerei mele insă nu și-o pot spune de căci D-tale singur. Aci aruncă o privire Doamnelui Kmiecic, care înțelegind că trebuie să se retragă zise către soțul.

— Mă due să vă trimet bătrânum și acu vă las singuri.

Kmiecic intră cu Domnul Charlamp în kiosc, îl pofti pe banca și zice: Ce-l este; ai nevoie de vr'un ajutor? Spune-mi și comptează la mine ca poți insuți!

N-am nimic răspunse bătrânum și nici că-mi lipsește vr'un ajutor atât timp cît mi-e brațul astă fască și cît timp pot mănuși orice săbie. Dar iubitul nostru camarad, cu mult meritos cavaler al republiei, a fost lovit de o mare nenorocire și nu și-a dată mai este în viață.

— Pentru numele lui Dumnezeu! Căzut'a vr'o nenorocire pe capul lui Wołodyjowski!

Da—zise Charlamp, cu ochii plini de lacrimi. Afă că Domnișoara Anna Borzobohata a murit!

Moartă!— Strigă Kmiecic, apucindu-se de cap cu ambele mâini.

— Va urma.

GH. RIZESCU
„LA BUCURESTIANUL”
— Str. Mangalia —

Local cu vizuri vechi și nel de excepțională calitate

Diverse băuturi spirituoase

Prețuri mai convenabile ca orunde